

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 1011

(13) U

(51) 7 B22F9/14

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) УСТАНОВКА ДЛЯ ЕЛЕКТРОЕРОЗІЙНОГО ДИСПЕРГУВАННЯ ЕЛЕКТРОПРОВІДНИХ МАТЕРІАЛІВ

(21) 2001042143

(22) 02 04 2001

(24) 16 07 2001

(33) UA

(46) 16 07 2001 Бюл. № 6, 2001 р

(72) Монастирсьов Микола Костянтинович

(73) Монастирсьов Микола Костянтинович

(57) 1 Установа для електроерозійного диспергування електропровідних матеріалів, що містить реактор, насос для подачі робочої рідини в реактор посудину-пастку теплообмінник, посудину-збирач робочої рідини, посудину для відділення порошку від рідини, посудину для одержання пасти і з'єднувальні трубопроводи, яка відрізняється тим, що в неї додатково введені насос для відкачки пульпи і насос повернення рідини, реактор, виконаний з накопичувальної і робочої секцій, розділених між собою діелектричною перегородкою висота якої менше висоти стінок реактора, і додатково з'єднаних між собою трубопроводами через насос, теплообмінник і посудину-пастку, прикріплену до днища робочої секції, насос відкачки пульпи, підключений між накопичувальною секцією реактора і посудиною для відділення порошку від рідини, а пристрій для одержання пасти і посудина-

на-збирач робочої рідини з'єднані між собою насосом повернення рідини, при цьому реактор, посудина для відділення порошку від рідини і посудина-збирач робочої рідини також з'єднані між собою трубопроводами

2 Установа за п. 1, яка відрізняється тим, що на діелектричній перегородці встановлена сітка для відбивання непродуктивних часток

3 Установа за пп. 1 і 2, яка відрізняється тим, що посудина-пастка має форму зрізаної піраміди, менша основа якої - днище - розташована знизу, а до бічної стінки посудини-пастки приєднаний один кінець трубопроводу, другий кінець якого підключений до теплообмінника, а до днища - кран для відводу металевих відходів

4 Установа за пп. 1-3, яка відрізняється тим, що до трубопроводу, призначеного для транспортування пульпи від насоса для відкачування пульпи до пристрою для одержання пасти, включений дозатор

5 Установа за пп. 1-4, яка відрізняється тим, що посудина-збирач робочої рідини посудина для відділення порошку від рідини і реактор встановлені у вертикальній площині з можливістю регулювання рівня рідини в них природним напором

Корисна модель відноситься до порошкової металургії зокрема до засобів одержання металевих порошків електроерозійним диспергуванням у робочій рідині

Відома установа для електроерозійного диспергування металу, що включає реактор, насос для подачі в реактор робочої рідини, посудину для відділення порошку від рідини, посудину для робочої рідини нагромаджувач порошку і сполучні трубопроводи (Патент Даниї № 132425, кл. В 22 F 9/00 1975 р.)

Недолік описаної установки полягає у недостатній продуктивності, що обумовлена втратою робочої рідини при вивантаженні порошку, необхідністю вимикання реактора при його завантаженні шихтою, а також перегрівом робочої рідини в реакторі

Найбільш близькою за технічною сутністю до запропонованої корисної моделі є установа для електроерозійного диспергування електропровідних матеріалів, що містить реактор, насос для по-

дачі робочої рідини в реактор, посудину-пастку, теплообмінник, посудину-збірник робочої рідини, посудину для відділення порошку від рідини, посудину для одержання пасти і з'єднувальні трубопроводи (Авторське свідоцтво СРСР № 956153, МПК 3 В 22 F 9/14, 1982)

До недоліків описаної установки відноситься наступне

Низька надійність і продуктивність роботи установки, обумовлена тим, що робоча рідина подається в частину реактора й у процесі роботи в трубопроводі поступово накопичуються металеві відходи у вигляді дрібних шматочків металу. Тому установку треба періодично зупиняти на профілактику

Робота установки потребує великих витрат електроенергії, тому що насос повинен безперервно забезпечувати заповнення і підтримку заданого рівня робочої рідини в реакторі

Зазначена установка має великі габарити і металомісткість, а також складності при обслугову-

(13) U

(11) 1011

(19) UA

ванні, обумовлені необхідністю частих переключень кранів посудин для відділення порошку від рідини

Недостатньо висока якість отриманого кінцевого продукту у описаній установці, обумовлена тим, що в продиспергований порошок з посудини-пастки попадає деяка кількість великих фракцій непродиспергованого металу

Усе це в остаточному підсумку призводить до збільшення собівартості готового порошку

Задачею запропонованої корисної моделі є усунення зазначених недоліків, а саме зниження собівартості готового порошку в установці для електроерозійного диспергування електропровідних матеріалів шляхом зменшення кількості технологічного устаткування, що призводить до зниження матеріалоемності, габаритів й енергоємності виробництва, а також до підвищення якості готової продукції. Задача вирішується за рахунок створення умов для багаторазового використання робочої рідини

Поставлена задача вирішується у запропонованій корисній моделі, яка, як і відома установка для електроерозійного диспергування електропровідних матеріалів, містить реактор, насос для подачі робочої рідини в реактор, посудину-пастку, теплообмінник, посудину-збірник робочої рідини, посудину для відділення порошку від рідини, посудину для одержання пасти і з'єднувальні трубопроводи, а відповідно до пропозиції, в установку додатково введені насос для відкачки пульпи і насос повернення рідини, реактор виконаний з накопичувальною і робочою секцій, розділених між собою діелектричною перегородкою, висота якої менше висоти стінок реактора і додатково з'єднаних між собою трубопроводами через насос, теплообмінник і посудину-пастку, прикріплену до днища робочої секції, насос відкачки пульпи підключений між накопичувальною секцією реактора і посудиною для відділення порошку від рідини, а пристрій для одержання пасти і посудина-збірник робочої рідини з'єднані між собою насосом повернення рідини, при цьому реактор, посудина для відділення порошку від рідини і посудина-збірник робочої рідини також з'єднані між собою трубопроводами

Особливістю запропонованої корисної моделі є й те, що на діелектричній перегородці встановлена сітка для відбивання непродиспергованих часток

Особливістю запропонованої корисної моделі є й те, що посудина-пастка має форму зрізаної піраміди, менша основа якої - днище - розташована знизу, а до бічної стінки посудини-пастки приєднаний перший кінець трубопроводу, другий кінець якого підключений до теплообмінника, а до днища - кран для відводу металевих відходів

Особливістю запропонованої корисної моделі є й те, що до трубопроводу призначеного для транспортування пульпи від насоса для відкачування пульпи до пристрою для одержання пасти, включений дозатор

Особливістю запропонованої корисної моделі є й те, що посудина-збірник робочої рідини, посудина для відділення порошку від рідини і реактор встановлені у вертикальній площині з можливістю регулювання рівня рідини в них природним напором

Перераховані вище істотні відмінні від прототипу ознаки достатні у всіх випадках, на яких поширюється обсяг правової охорони

Додатково пропонуються наступні відмінні ознаки корисної моделі

Посудину-пастку виконати у вигляді зрізаної піраміди, до бічної стінки якої приєднаний трубопровід, підключений до теплообмінника, а в нижній основі - у днищі - встановити кран для відводу металевих відходів

У трубопроводі, що подає пульпу до пристрою для одержання гелю включити дозатор

Посудину-збірник робочої рідини, посудину для відділення порошку від рідини і реактор установити у вертикальній площині так, що рівень рідини в них буде регулюватися природним напором

На діелектричній перегородці установити сітку, що відбиває непродисперговані частки

Виконати реактор у вигляді двох - накопичувальної і робочої - секцій, розділених у загальній посудині діелектричною перегородкою, висота якої менша за висоту стінок реактора. Це дозволяє підвищити якість готового продукту, тому що через перегородку робочої секції в накопичувальну надходять тільки продисперговані частки електропровідного матеріалу (металу чи сплаву)

Сполучення трубопроводами через насос, теплообмінник і посудину-пастку секції реактора між собою дозволяє в малому об'ємі багаторазово прокачувати через робочу секцію реактора охолоджену пульпу. Такий незалежний контур створює безперервний цикл диспергування порошку і підвищення його концентрації в накопичувальній секції, а також дозволяє заощаджувати електроенергію

Приєднання посудини-пастки до днища робочої секції реактора дає можливість при безупинному процесі диспергування підвищити якість кінцевого продукту (металевого порошку), заощадити електроенергію, тому що стають непотрібними додатковий об'єм рідини і необхідність видалення металевих відходів для їх повторного використання

Підключення насоса відкачки пульпи між накопичувальною секцією реактора і посудиною для відділення порошку від рідини дозволяє, не зупиняючи процес диспергування, робити відкачку пульпи заданої концентрації в посудину для відділення рідини від порошку

Сполучення трубопроводом (через насос) пристрою для одержання пасти з посудиною-збірником робочої рідини вирішує задачу незалежно від усього технологічного процесу накачування відфільтрованої рідини до посудини-збірника робочої рідини

Сполучення трубопроводами між собою реактора, посудини для відділення порошку від рідини і посудини-збірника робочої рідини дає економію по витраті рідини і дозволяє автоматизувати весь процес одержання порошку

Наявність на діелектричній перегородці сітки виключає навіть випадкового влучення в накопичувальну секцію реактора непродиспергованих часток металу

Підключення трубопроводу до бічної стінки посудини-пастки дозволяє одержати рівномірний на-

пір робочої рідини по всій поверхні сітчастого днища робочої секції реактора і виключити засмічення трубопроводу металевими відходами. Це підвищує надійність роботи установки.

Застосування дозатора дає можливість механізувати процес одержання пасти і заощадити витрати води.

Розміщення посудини-збірника робочої рідини, посудини для відділення порошку від рідини і реактора у вертикальній площині на різних рівнях дозволяє автоматично підтримувати на всіх стадіях роботи установки заданий рівень рідини в реакторі без застосування складних регулюючих пристроїв.

На кресленні наведена схема запропонованої установки для електроерозійного диспергування електропровідних матеріалів.

Установка містить реактор 1 електроерозійного диспергування електропровідних матеріалів, на електроди якого (на кресленні не показані) подають імпульси напруги від генератора 2. Реактор 1 розділений діелектричною перегородкою 3 на робочу секцію 4 і накопичувальну секцію 5. Висота діелектричної перегородки 3 менше висоти стінок реактора 1. На діелектричній перегородці закріплена сітка 6, що відбиває непродуктивні частки. До горловини верхньої кришки реактора 1 приєднаний шлюзовий живильник 7.

Знизу накопичувальної секції 5 приєднаний трубопровід 8, що через кран 9 і насос 10 з'єднаний з теплообмінником 11.

Вихід теплообмінника 11 з'єднаний трубопроводом 12 з бічною стінкою посудини-пастки 13, що має пірамідальну форму, менша основа якої розташована внизу. Знизу посудини-пастки встановлений кран 14 для скидання металевих відходів 15 у контейнер 16, що має кран 17.

Трубопровід 18 з'єднаний з трубопроводом 8 і насосом 19 для відкачки пульпи.

Посудина 20 для відділення порошку від рідини, через трубопровід 21 і кран 22 підключена до насоса 19 для відкачки пульпи, а трубопроводом 23 з'єднана з накопичувальною секцією 5 реактора 1.

Знизу посудина 20 для відділення порошку від рідини через кран 24 і дозатор 25 підключена до пристрою 26 для одержання пасти 27. Як пристрій 26 для одержання пасти 27 можуть бути використані центрифуга, прес-фільтр, вакуумний фільтр. На кресленні показана установка з вакуумним фільтром, у якій розрідження створюється вакуумним насосом 28. Надалі пристрій 26 для одержання пасти 27 буде іменуватися для зручності опису вакуумним фільтром 26.

Вакуумний фільтр 26 через кран 29 і насос 30 повернення рідини трубопроводом 31 з'єднаний із посудиною-збірником 32 робочої рідини, що через трубопровід 33 приєднаний до посудини 20 для відділення порошку від рідини.

Установка працює так:

Шматочки металу (гранули), що підлягають диспергуванню і мають розмір 3-15 мм, завантажують через живильник 7 у робочий відсік 4 реактора 1.

Заповнюють робочою рідиною посудину-збірник 32, посудину 20 відділення порошку від рідини, реактор 1. Рівень робочої рідини в реакторі 1 повинен бути трохи вище висоти діелектричної пе-

регородки 3. Перед початком роботи установки крани 9, 14, 17, 22, 24 і 29 закриті.

Відкривається кран 9 і включається насос 10, і робоча рідина починає циркулювати по замкнутому контуру з накопичувальної секції 5 реактора по трубопроводу 8, кран 9, насос 10, теплообмінник 11, трубопровід 12 через бічну стінку в посудину-пастку 13 і сітчасте дно в робочу камеру 4. Рівень рідини підвищують до тих пір, поки шматочки металу (гранули) у робочій секції 4 реактора 1 не підхоплюють потоки робочої рідини і не переходять у стан фонтануючого «киплячого» шару (псевдо зрідженого). Після цього включається генератор 2, імпульси напруги від якого подаються на електроди. У результаті відбувається електричний розряд у рідині по ланцюжку зі слабо контактуючих між собою шматочків металу й електродів. Під дією електричних розрядів у рідині відбувається електрична ерозія шматочків металу.

Продукти ерозії виносяться потоком рідини на її поверхню і через сітку 6 попадають у накопичувальну секцію 5 реактора. Непродисперговані дрібні шматочки металу (металеві відходи 15) накопичуються в посудині-пастці 13 і періодично через кран 14 вивантажуються в контейнер 16. При цьому втрати рідини мінімальні, і процес диспергування металу не припиняється. Металеві відходи 15 через кран 17 вивантажуються і надходять у шлюзовий живильник 7.

При досягненні в накопичувальній секції заданої концентрації порошку включається насос 19 для відкачки пульпи, відкривається кран 22, і пульпа через трубопроводи 18 і 21 надходить у посудину 20 для відділення порошку від рідини.

Надлишок проясненої рідини, через різницю рівнів у посудині 20 для відділення порошку від рідини і у реакторі 1 по трубопроводу 23 надходить у накопичувальну секцію 5 реактора 1, автоматично відновлюючи заданий рівень робочої рідини в реакторі 1.

Порошок, що утворився, через кран 24 дозатором 25 подається у вакуумний фільтр 26. Розрідження, створене вакуумним насосом 28, відокремлює від порошку рідину, у результаті чого готовий продукт виходить у вигляді пасти 27, а рідина через кран 29 і трубопровід 31 подається насосом у посудину-збірник 32 робочої рідини. Через різницю рівнів у посудині-збірнику робочої рідини 32 і посудині 20 для відділення порошку від рідини надлишок рідини по трубопроводу 33 надходить до посудини 20 для відділення порошку від рідини.

Багаторазове проходження по замкнутому контуру - робоча секція 4 - накопичувальна секція 5 - теплообмінник 11 - посудина-пастка 13 - робоча секція 4 дозволяє використовувати малий об'єм робочої рідини, одержати будь-яку потрібну концентрацію порошку і порошок тонкодисперсної фракції з розмірами часток від 0,01 до 5 мкм.

Створення другого контуру накопичена секція 5 реактора 1 - насос 19 для відкачки пульпи - посудина 20 для відділення порошку від рідини дає можливість, не перериваючи роботу реактора 1, забезпечити освітлення робочої рідини з наступною подачею її в реактор 1 і накопичення порошку для наступної обробки.

